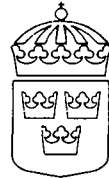

Jordbruksutskottets yttrande

1991/92:JoU4y

Inriktningen av den ekonomiska politiken

1991/92
JoU4y

Till finansutskottet

Finansutskottet har den 21 november 1991 beslutat bereda jordbruksutskottet tillfälle att senast den 28 november 1991 yttra sig över proposition 1991/92:38 om inriktningen av den ekonomiska politiken jämte motion 1991/92:Fi18 yrkande 3.

Propositionen

I propositionen behandlas inriktningen av den ekonomiska politiken.

Regeringens syn på det ekonomiska läget redovisas. Mot denna bakgrund presenteras regeringens strategi för att bryta den ekonomiska stagnationen samt för att återskapa tillväxt och balans i ekonomin.

I propositionen aviseras ett antal kommande propositioner, utredningar etc. inom det ekonomisk-politiska området. Vidare läggs lagförslag rörande bl.a. kommunernas ekonomi och socialförsäkringssystemen.

Utskottet

Utskottet har inte funnit anledning att göra något särskilt uttalande om det huvudsakliga innehållet i propositionen.

Enligt motion Fi18 av Ingvar Carlsson m.fl. (s) bör regeringen, om de s.k. GATT-förhandlingarna inte leder till resultat under innevarande år, senast i samband med budgetpropositionen framlägga förslag om anpassning av gränsskyddet mot EGs priser (yrkande 3).

Utskottet erinrar om att frågan om gränsskyddet behandlades dels i samband med 1990 års livsmedelspolitiska beslut, dels under våren 1991 i ett betänkande om vissa livsmedelspolitiska frågor (1989/90:JoU25 resp. 1990/91:JoU31).

Innebörden av 1990 års beslut är att ett gränsskydd i form av rörliga införselavgifter skall bibehållas i avvaktan på resultatet av GATT-förhandlingarna. Frågan om förändringar av gränsskyddet, såväl tekniskt som nivåmässigt, bör avgöras i den takt som kommande överenskommelse i GATT anger. En nordisk utgångspunkt är härvid att sänkningar skall göras i reala termer, varvid sänkningar från år 1986

får tillgodoräknas. Utskottet underströk att någon ensidig neddragning eller förändring i övrigt av gränsskyddet för Sveriges del inte bör komma i fråga.

Våren 1991 godtog riksdagen bl.a. ett regeringsförslag om vissa tekniska förändringar av gränsskyddet, varvid utskottet ansåg att regeringens förslag om anpassning av gränsskyddet mot de inhemska marknadspriserna inte utgjorde något avsteg från 1990 års beslut.

Den 24 oktober 1991 uppdrog jordbruksministern åt statens jordbruksverk att utreda vilka effekter sänkningen av gränsskyddet har medfört för importen och hur denna sänkning påverkat eller kan komma att påverka producentpriserna. Uppdraget skall redovisas senast den 30 november 1991. Vidare har jordbruksministern i enlighet med regeringsdeklarationen aviserat tillsättandet av en kommission för att förbereda en avstämning av omställningsbesluten efter det att EG har lagt fast principerna för sin kommande jordbrukspolitik.

På många samhällsområden pågår i dag en successiv anpassning till EGs regelsystem. Utskottet delar motionärernas uppfattning om betydelsen av att denna anpassning sker även på jordbrukets område och på ett sådant sätt att svensk jordbruksnäring och livsmedelsindustri från konkurrenssynpunkt står väl rustade vid ett inträde i den gemensamma marknaden. Detta kommer även att gagna konsumenternas intressen. Det är således viktigt från såväl konsument- som producent-synpunkt att anpassningen till EGs jordbrukspolitik kan påbörjas så snart som möjligt. Som framgår av utskottets redogörelse ovan följer regeringen noga utvecklingen på området, bl.a. de effekter sänkningen av gränsskyddet fått och kan komma att få för import och producent-priser. Utskottet utgår från att regeringen härvid beaktar även de synpunkter som framförs i motion Fil8 och i lämpligt sammanhang återkommer till riksdagen med förslag om de åtgärder som erfordras för att förbereda och genomföra en anpassning av jordbrukspolitiken. Utskottet saknar anledning att föreslå något särskilt riksdagens uttalande med anledning av motionens yrkande 3 som således avstyrks.

Stockholm den 28 november 1991

På jordbruksutskottets vägnar

Göran Persson

I beslutet har deltagit: Göran Persson (s), Ivar Virgin (m), Ingvar Eriksson (m), Jan Fransson (s), Bengt Rosén (fp), Inga-Britt Johansson (s), Åke Selberg (s), Inge Carlsson (s), Dan Ericsson i Kolmården (kds), Christer Windén (nyd), Kaj Larsson (s), Carl G Nilsson (m), Sinikka Bohlin (s), Patrik Norinder (m) och Lennart Daléus (c).

Från vänsterpartiet, som inte företräds av någon ordinarie ledamot i utskottet, har suppleanten Annika Åhnberg (v) närvarit vid den slutliga behandlingen av ärendet.

Anpassning av gränsskyddet till EGs prisnivå

Göran Persson, Jan Fransson, Inga-Britt Johansson, Åke Selberg, Inge Carlsson, Kaj Larsson och Sinikka Bohlin (alla s) anför:

På många samhällsområden pågår i dag en successiv anpassning till EGs regelsystem. Som anføres i motion Fil8 är det av stor vikt att denna anpassning sker även på jordbrukets område och på ett sådant sätt att svensk jordbruksnäring och livsmedelsindustri från konkurrenssynpunkt står väl rustade vid ett inträde i den gemensamma marknaden. Fortsatt sänkta matpriser är ett konsumentintresse. Det är således viktigt från såväl konsument- som producentsynpunkt att närmandet till EGs prisnivå kan påbörjas så snart som möjligt. Som framgår av utskottets redogörelse följer regeringen noga utvecklingen på området, bl.a. de effekter sänkningen av gränsskyddet fått och kan komma att få för import och producentpriser. Vi utgår från att regeringen i samband med budgetpropositionen redovisar de förslag som krävs för att en anpassning till EGs priser skall komma till stånd i god tid före ett svenskt inträde i den gemensamma marknaden. Utskottet borde således ha tillstyrkt motion Fil8 yrkande 3.

Särskilt yttrande

Ändrade förutsättningar för det svenska jordbruket

Dan Ericsson i Kolmården (kds) anför:

Jordbruksutskottets yttrande till finansutskottet bygger på riksdagens beslut våren 1990 om omställningen av svensk jordbrukspolitik och innebär att man inte tagit hänsyn till den utveckling som ägt rum efter beslutet. Sveriges ansökan om medlemskap i EG och det EFS-avtal som skall behandlas av riksdagen under våren 1992 skapar nya förutsättningar för det svenska jordbruket. Dessa nya förutsättningar, t.ex. frågan om arealersättning, tillsammans med synliga negativa effekter av pågående omställning finns det anledning att lyfta fram på ett tydligt sätt till ledning för den kommission som regeringen avser att tillsätta med uppgift att förbereda en avstämning av omställningsbesluten.

Meningsyttring av suppleant

Meningsyttring får avges av suppleant från vänsterpartiet, eftersom partiet inte företräds av ordinarie ledamot i utskottet.

Annika Åhnberg (v) anför:

Vänsterpartiet motsätter sig ett svenskt medlemskap i EG. Riksdagens majoritet har emellertid beslutat att vårt land skall ansöka om inträde i de Gemensamma marknaderna. Det är därför av stor vikt att den successiva anpassning som i dag pågår på många samhällsområden sker även inom jordbruket och på ett sådant sätt att svensk jordbruksnäring

och livsmedelsindustri från konkurrenssynpunkt står väl rustade vid ett inträde. Fortsatt sänkta matpriser är ett konsumentintresse. Det är således viktigt från såväl konsument- som producentsynpunkt att närmandet till EGs prisnivå kan påbörjas så snart som möjligt. Vänsterpartiet anser det från dessa synpunkter dessutom ytterst angeläget att regeringen med det snaraste klargör hur EG-anpassningen på livsmedelspolitikens område i övrigt skall ske. De grundläggande frågorna är: Hur skall våra höga ambitioner vad gäller miljö, djurhållning och kvalitet vidmakthållas vid EG-anpassningen? Hur skall den redan påbörjade omställningen och avregleringen kunna fullföljas när vi tvingas anpassa oss till ett så oerhört genomreglerat och byråkratiskt system som EGs jordbrukspolitik utgör? Oavsett utgången av GATT-förhandlingarna kräver dessa frågor ett skyndsamt svar. Med anledning av motion Fi18 yrkande 3 borde utskottet ha gjort ett utvidgat uttalande av innebörden att regeringen snarast bör återkomma till riksdagen med en redogörelse för planerade åtgärder även på dessa områden.